

Speech Hans Wijers – Voorjaarsforum 2017,

Uitgesproken 31/03/2017, te Amersfoort.

Gesproken woord geldt.

Dames en heren, welkom! Van harte welkom op het Voorjaarsforum van Natuurmonumenten, het 112^e verjaardagsfeestje van onze vereniging.

Dit Voorjaarsforum speelt zich af op een bijzonder moment. De verkiezingen zijn achter de rug. Het kabinet is demissionair. Partijen overleggen over de plannen die zij de komende vier jaar voor ons land willen realiseren. Dat zal geen eenvoudige opgave blijken te zijn. Ons voorjaarsforum is tegelijkertijd een ideaal moment om met elkaar te filosoferen over wat er idealiter uit het formatieproces zou moeten komen.

Dames en heren, je kunt van het demissionaire kabinet vinden wat je wil, maar het heeft er zeker toe bij gedragen dat onze economie, de werkgelegenheid en publieke financiën in goede conditie zijn. Er is mentale en financiële ruimte om niet alleen over de korte termijn koopkrachtplaatjes na te denken, maar ook over de oplossingen voor de grote vraagstukken: klimaat, immigratie, Europa, en natuurlijk kwaliteit van de natuurlijke omgeving.

Tegelijkertijd illustreert de uitkomst van de verkiezingen, ook dat veel mensen smachten naar meer eigen handlingsvermogen om hun eigen leven invulling te geven en meer invloed op hun eigen omgeving te krijgen. Als je, zoals ik, een positivo bent, zou je veel van de boosheid in deze samenleving tegen de instituties en elites ook kunnen benaderen als opgekropte energie en vernieuwingsdrang van mensen, die hun buik vol hebben van beleidsmakers in hun ivoren torens en hun abstracte praatjes; “ Dit plan zou in de praktijk zeker kunnen werken , maar het past niet in onze vastgestelde beleidskaders, zoals vastgelegd in de nota van vorig jaar.”

Kortom, de opdracht voor onze politici is duidelijk: kom met een wervende visie over de toekomst van dit mooie land, ook voor de langere termijn, maak voldoende middelen vrij voor investeringen in mensen en middelen en activeer brede lagen in de samenleving om daar met elkaar hard aan te gaan werken.

Zo, de dames en heren in Den Haag weten nu wat ze te doen staat. Heel belangrijk, maar daar gaan we met zijn allen nu niet op staan te wachten, want intussen staat de samenleving niet stil.

Het zelf-organiserend vermogen in de samenleving neemt al toe. Maatschappelijke initiatieven krijgen steeds meer massa.

En in de transitie naar duurzaamheid, is het Nederlandse bedrijfsleven de overheid ver voorbij gestreefd. Maatschappelijke organisaties geven steeds vaker het goede voorbeeld als het gaat om vernieuwende vormen van burgerparticipatie. Burgers, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties weten elkaar steeds beter te vinden. Komen tot gedeelde plannen en ambities. Het is de overheid die vervolgens wordt uitgenodigd om daarbij aan te sluiten, om mee te doen. Dat is de werkelijkheid van 2017 en dát is het onderwerp van dit Voorjaarsforum.

Welke wensen, ideeën en voorstellen leven er in de samenleving om ons land de komende jaren groener en gezonder te maken? Lukt het maatschappelijke spelers om daarbij tot uitvoerbare plannen te komen? En om onderlinge tegenstellingen te overbruggen?

Dames en heren, ik zei het al: het zelf-organiserend vermogen in de samenleving neemt toe. Dat is geen bedreiging, maar een kans. Want juist als beleid bepaald wordt met brede maatschappelijke betrokkenheid, komt

het van papier. Dan wordt het “van ons allemaal” en gaat het leven. Om daar optimaal gebruik van te kunnen maken, is verandering noodzakelijk. Verandering van de overheid, waar nieuwe vormen van leiderschap worden gevraagd. En verandering van klassieke maatschappelijke instituties. Verandering dus ook van een organisatie als Natuurmonumenten.

In een wereld met zoveel uitdagingen, kunnen we niet anders dan vernieuwingstalent creëren en aanjagen. We zullen in de toekomst dingen veel slimmer moeten gaan doen. We zullen pro-actiever en met meer veerkracht moeten in spelen op de uitdagingen die voor ons liggen. Uitdagingen op het geopolitieke domein. Uitdagingen op het gebied van klimaatverandering. En de uitdagingen die voor ons liggen om onze leefomgeving gezond te houden. Ons mooie Nederlandse landschap.

Op onze eigen schaal wil Natuurmonumenten hieraan bijdragen. In het Nationale Kustpact hebben we met 60 overheden en maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt over de ruimtelijke bescherming van onze kustlandschappen. Met de Marker Wadden geven we niet alleen een impuls aan de biodiversiteit, maar ook aan nieuwe bouwtechnieken die onze kenniseconomie versterken. Aan de Noordrand van Rotterdam verbinden we de leefbaarheid van de stad met de beleefbaarheid van het buitengebied. Via streekconferenties zijn we met honderden mensen in gesprek gegaan over hun betrokkenheid bij het landschap waar ze in leven.

Ook van Natuurmonumenten vraagt deze nieuwe werkwijze een verandering. Ook wij zitten midden in een transformatieproces. Het afgelopen jaar is onze beroepsorganisatie gewijzigd. Met als doel meer slagkracht en lokale inbedding. Dichter bij de natuur, dichter bij mensen.

En vooral een slagvaardiger en flexibeler organisatie. *Agile*, zo u wilt.

We willen samen optrekken met mensen die betrokken zijn bij natuur en landschap in hun eigen woonomgeving. Want dat is ons doel: om samen met anderen bij te dragen aan een groen en gezond Nederland. Dat doen we omdat het goed is voor de natuur. Goed voor planten en dieren. Omdat het goed is voor mensen. En omdat het goed is voor onze economie en de kwaliteit van ons vestigings- en leefklimaat.

Dames en heren, ik rond af. Samen met u kijk ik uit naar het toekomstige Regeerakkoord. Laten we met elkaar hopen dat het inderdaad een wervend, stimulerend, activerend programma zal zijn dat de condities schept voor met elkaar werken aan het verder verhogen van de kwaliteit van de Nederlandse samenleving. In zo'n programma zal per definitie ook veel aandacht zijn voor een gezond milieu, robuuste natuur en mooie landschappen. En niet alleen mooie woorden, maar vooral ook acties en middelen.

De beste manier om onze politici, inclusief de informateur, van de noodzaak hiervan te overtuigen, is dat we vandaag met elkaar vast hard aan de slag te gaan om allerlei ideeën en concrete plannen te ontwikkelen. Aan de slag, zou ik zeggen!!

Dank u wel.